

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P.B.

Coll. No. 906

Title Pūjā-grantha

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No. : 906 Subject : Tantric lit.

Title : Pūjā-grantha.

Author : - Scribe : -

Date of the work : - Date of the Ms. : V.S. 3980

Place of the work : - Place of the Ms. : -

Size : 7.6" by 4.2" Extent : 5 foll. (no. 1 missing)

Language : Sanskrit. Script : Devanāgarī

Remarks : Begins abruptly.

रणस्थापनं॥ दिक्षु प्रथमं पानविकी यैरेत॥ अपक्रामं तु तूतानि पिशाचाः
सर्वतो दिशं॥ तूतानामविरोधेन शैर्वकर्म समाचरेत्॥ अपसर्पं तु ये
तूता ये तूतानुवि संस्थिताः॥ ये तूता विघ्नकनरिस्ते न श्यं तु शिवान
या॥ ततः आचम्य॥ ॐ आत्मतत्त्वाय स्वाहा॥ ॐ शिवतत्त्वाय स्वाहा॥ वि
द्यातत्त्वाय स्वाहा॥ मूलमंत्रेण प्रायामत्रयं कुर्यात्॥ अघेत्पादि० अ
मुकजपमहं करिष्ये॥ तदंगनयानूतनुविप्राणप्रतिष्ठादिकं करि
ष्ये॥ स्वदक्षिणभागे॥ ॐ गुरुभ्यो नमः॥ ॐ परमगुरुभ्यो नमः॥ ॐ पूर्वसि
द्धेभ्यो नमः॥ आचार्येभ्यो नमः॥ स्वयामभागे॥ ॐ गंगामतये नमः॥ ॐ

दुर्गायै नमः॥ ईशे नमः॥ हेतुपालाय नमः॥ ईशे नमः॥ शिवाय॥ पादादिमानुषयै नमः॥
 श्रीस्थाने चतुरस्रं सविंदुर्लंबं बीजसहितं ध्यात्वा जन्मादिनातिपर्यं ते
 जले संहारामि॥ जन्मादिनातिपर्यं तं वरुणमंडलं धनुषाकारं शुक्लवर्णं ते
 मध्ये वं बीजसहितं ध्यात्वा नाभ्यादिहृदयपर्यं ते जले वरुणमंडलं धनु
 षाकारं शुक्लवर्णं ते मध्ये ते अश्वीं संहारामि॥ नाभ्यादिहृदयपर्यं तं त्रि
 कोणमग्निमंडलं रक्तवर्णं ते मध्ये रं बीजसहितं ध्यात्वा हृदयादिनृमध्य
 पर्यं ते वायुमंडले संहारामि॥ हृदयादिनृमध्यपर्यं तं वायुमंडलं वस्तु
 लाकारं धूम्रवर्णं स्पर्शगान् वायुदेवतं ते मध्ये यं बीजसहितं वायुमंड

२

ध्यात्वा नृमध्यादिललाटपर्यं ते आकाशे संहारामि॥ नृमध्यादिलला
 टपर्यं तं आकाशमंडलं शनैश्च तन्मात्रं ते मध्ये हं बीजसहितं ध्यात्वा
 अहंकारे संहारामि॥ अहंकारं महत्तत्त्वं संहारामि॥ महत्तत्त्वं प्रकृतौ
 संहारामि॥ प्रकृतिं शिवारब्धे परे ब्रह्मणि संहारामि॥ वामकुक्षौ दग्धा
 स्तं ताकारं पापपुरुषं ध्यायेत्॥ ब्रह्महत्याशिरस्कं च स्वर्णस्तेयमुज्ज्वलं
 ॥ गुरुतल्यकटिं विंध्यासुराजं पापसंज्ञकं॥ उपपातकरो माणं लप्सं क्रू
 रान्तितीक्ष्णं॥ इति ध्यात्वा शोषयेत्॥ शरीरस्यां तर्पामीरुषिः पृच्छति
 ब्रह्मः सत्त्वं देवता शरीरशोशे विनियोगः॥ वायुबीजस्मकं विंध्यासुर

षिजगतीं देवायुर्देवताशेषे विनियोगः॥ उं एकादशवारं नमि
 ला॥ कुंतकेन॥ अग्निबीजस्य कर्णपरुषिः जगतीं देवायुर्देवताशे
 षे विनियोगः॥ उं। जातवेदाग्निदेवतात्रिष्टुब्धः दहने विनियोगः॥
 उं एकारः सूरकेन॥ वरुणबीजस्य गौतमरुषिः अनुष्टुप् षुब्धः वरुणो
 देवता आह्वावने विनियोगः॥ उं वं एकारः पृथिवीबीजस्य ब्रह्मारुषिः
 परमात्मा देवता गायत्री षुब्धः नस्म पिंडीकरणे विनियोगः॥ उं। आ
 काशबीजस्य ब्रह्मारुषिः परमात्मा देवता गायत्री षुब्धः देहोत्पादने वि
 नियोगः॥ उं हं इति साकारं जप्तेन॥ हः अस्त्राय फट् निधातृशकलं

३

यं घावा पृथिवीरूपं ध्यात्वा स्वात्मानं तन्मध्यवर्तिनं हिरण्यगर्भमुत्वेन
 देवतारूपं स्मृत्वा साकारानंदकोत्पत्त्या एवं विधादंडखंडात् ब्रह्मणो
 देवात् प्रेरकः पुरुषः ततः प्रकृतिः प्रकृतेर्महान्महतोऽहंकारस्त्रिगुण
 लक्षकः तस्मादा एतस्मादात्मन आकाशसंनृतः पञ्च आकाशाद्वायुः वायो
 रग्निः अग्नेरापः अद्वा पृथिवी पृथिव्या उषये धयः उषधिः सोमः॥ अ
 न्नादेतः रेतसः पुरुषः॥ सवा एव पुरुषो न्नरसमयः॥ इति संचित्य नृत्य
 द्वि॥ प्राणं प्रतिष्ठा मंत्रस्य ब्रह्मविष्णुकृदक्षप्रयः शिरसि॥ रूपाय नुः सा
 मानिर्छंदासिमुखे॥ सकलजगत्पृथिवेतत्पत्न्यरूपिणी प्राणशक्तिर्दे

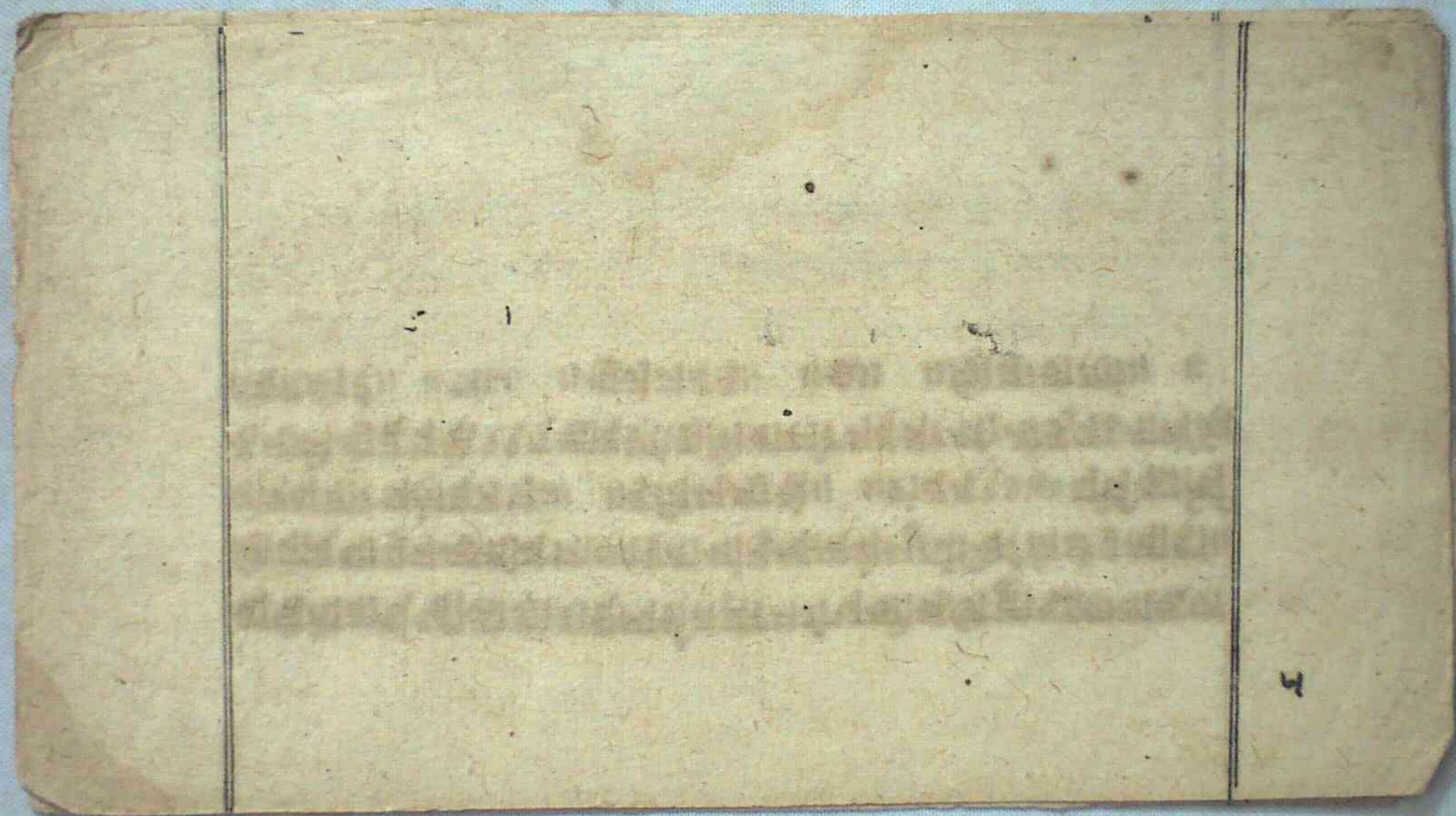

वताद्दये॥ आं बीजं गुह्ये ह्रीं शक्तिः पादयोः॥ कौं क्रीलकं सर्वं गेपु प्राण
 प्रतिष्ठा वै पने विनियोगः॥ र-कां तो धिस्त्र पो तो र्त्र स द रु ए स रो ना धिस्
 ठाकराग्रैः पाशं को दंड मिह द्रु व गु ए म थ स प्यं कु रं पं च बा ए नू॥ वि
 त्रा ए स कृ पा लं त्रि न य न ल सि ता पी न व क्षो रु हा द्वा दे वी वा ला क्वि व र्णा
 भ व ड सु ख करी प्रा ण श क्तिः प रा नः॥ ३-आं ह्रीं कौं यं रं लं वं शं पं संहं सः
 सो हं इ ह म स प्रा ण इ ह प्रा णः॥ ३-आं ह्रीं कौं यं रं लं वं शं पं संहं सः म स
 जी व इ य स्त्रि तः॥ ३-आं ह्रीं कौं यं रं लं वं शं पं संहं सः म स र्वे दि या णि इ ह
 स्त्रि ता नि॥ ३-आं ह्रीं कौं यं रं लं वं शं पं संहं सः म स म नो बु ध्प हं का र पृ थि

४

यन्नेतो वायं आकाशश्चक्षुस्पर्शरूपरसगंधश्चोन्नजिह्वाघ्राणवाक्पा
 णिपादपायूपस्थजीवप्राणा इहायांतु स्वस्तये सुखं चिरं तिष्ठेत्तु स्वाहा॥
 यो दुष्वारं प्रणवजपः॥ ॥ इति समाप्ते॥ ॥ शंवत् १७४० वर्षे कार्ति
 क मासे शुद्ध पक्षे ११ एकादश्यां शनिवासरे महेश्वरश्रीभाऊपठनाथं लि
 खितमिदं॥ ॥ श्रीः॥ ॥ मुने न वतु॥ ॥ ७॥ ॥ शिवः शरणं॥ ॥

एणसंकल्पं च वृषोसर्गमारुत्यते॥ स्तुतिं लादि उगडीमारुत्य॥ अग्नये स्वाजु॥
 पुष्टे वाजु॥ इद्राय वाजु॥ इश्वराय वाजु॥ हितृस्त्री सर्वत्र॥ आज्यनागांते प्र
 धान होमः॥ च उगृहीतं त्रवाज्यमाचीरुतिः पृथक् पृथक्॥ सोमं राजा
 ॥ श्रुंते॥ इद्रापर्वता॥ आवोरजा॥ रुचेन होमः॥ वसतयोः अनयारु
 द्रकलशोदकेन॥ हाहुं सामेन वद्युतयोः॥ अतिषेकं कुर्यात्सत्यमिषावृ
 षा सोमा सामान्यां शिरसं न्यसेत्॥ मीढुवैदुलवस्त्रयं होपवीतादि अलं सत्य
 ॥ ऊं कमेन दक्षिणपार्श्वेन चक्रं कुर्यात्कास्यासि प्रयासि हव्यासि इडासि
 रंतासि सरस्वत्यसि महुसि विशुष्टिंतिरसि त्रिः प्रदक्षिणं॥ चतुर्थं रुक्षी॥ उद ५

कमधे वपकसर्तयोः॥ पुष्टे विष्णुसंहितायां तर्पणं कुर्यात्॥ तर्पणं ते अपसव्यं रुवा
 गोत्रस्य अमुकप्रेतस्य वृषवसतयैः पुष्टे तिलोदकं ते उपतिष्ठतां अंतर्ली
 वृषस्य दक्षिणपार्श्वे अन्वारं तं रुवा॥ तत्र जपः॥ एतयुवानं पतिवो ददा
 मितेन क्रीडंती श्वरथप्रियेण॥ मानसो केचन नये चरीषीर्माचिमुत रु
 दरमन्निमुचयाः॥ उपवाजा॥ प्रसंम्राजो हाड॥ सोमः पूषा॥ हाः॥ उजः॥ गा
 हा॥ हाजः॥ श्वा॥ अग्निमीले पुणे हितं॥ हाजः॥ ते मन्वत प्रथा हाजवा॥ स
 इक्ष्वाकर्षिताः सह वसु उदैता॥ आवोरजा॥ अघेत्यात्यादि॥ इमं वृषं वसत
 रीसं युक्ते रुद्रैर्देवतंगं प्रायश्चितं वृषपदवधग्रीवाधीलं वितं पेतं सुत्रि॥

अहमुसंमियथेषु पुण्यं पयटप्रायश्चित्तं च तत्र शेषं समापयेत् ॥ अस्य वृ
 षोऽसर्गकर्मणो ॥ अनेन ह्यतवृषोऽसर्गेण प्रेतच विमुक्तिः ॥ एकादशा
 हश्राधयोय्यता प्राप्तिः ॥ एकादशाहश्राद्धमारत्यश्राद्धं समायास्नानं च ॥
 अद्येत्यादि गोत्रस्य प्रेतस्या विष्णुपूर्वकं ॥ उक्तसंकल्पमहं करिष्ये ॥ दास्य
 मानं सतिलोदकुंजं उदकपूरितं तस्योपरि तिलपूलपूणश्रावोपरि स्थि
 तं गुडवृतपत्रोपवीतदक्षिणां तांबूलसंहितविष्णुप्रीत्यर्थं कर्मे ॥ अद्ये
 त्यादियथादास्यमानाः ॥ एकादशसतिलोदकुंजाः उदकपूरिताः ॥ तस्योप
 रितिलोदकुंजाः गुडकस्मिन् गोत्रप्रेतते ॥ इति सतिलोदकुंजदानेन

हु

सोऽवैतर्ण्यादि संकल्पयोग्यता प्राप्तिः ॥ स्नानं कृत्वा वस्त्रसागः ॥ शुष्क
 वस्त्रपरिधाय देवपूजा ॥ अद्येत्यादि मंहं करिष्ये पूजा समाप्य ॥ अ
 द्येत्यादि वैतरणी च पदसंकल्पः ॥ यथादास्यमानं श्रासनादिदश
 विधं पदं गंधाद्यर्चितं मोक्षपदं प्राप्स्यर्थं अमुकसगोत्र अमुकप्रेतते
 । तिलपात्रघृतपात्र अष्टमहादानं च उर्द्वशदानं गुणधेनुदानं तीर्थ
 देवतांतांबूलसंयोजनं ॥ इति द्वादशाहदिनमारत्यतो नित्यस्नाना
 दि कर्त्तव्या ॥ षोडशोपचारपूर्ववत् द्वादशाहश्राद्धं एकादशाहवत् सां
 नोदक उक्तसंकल्पः ॥ स्नानं च पुष्कवस्त्रपरिधायामासिकश्राद्धमार

न्यतो। चट १४। मांडवा। सर्वायासं द्वितीयमासिकश्राद्धे। त्रिपक्षिकश्रा
 ध्दे। तृतीयमासिकश्राद्धे। चतुर्थमासिकश्राद्धे। पंचममासिकश्राद्धे। ष
 ण्मासिकश्राद्धे। षष्ठमासिकश्राद्धे। सप्तममासिकश्राद्धे। अष्टममा
 सिकश्राद्धे। नवममासिकश्राद्धे। दशममासिकश्राद्धे। एकादशमा
 सिकश्राद्धे। द्वादशमासिकश्राद्धे। उनादिकमासिकश्राद्धे। साध्विमा
 श्राद्धे। पादप्रहा लनं आचमनं प्राणायामः॥ अपवित्रेत्यादि० देशब्
 द्वादि० मासिकश्राद्धोपहाराणां पवित्रता॥ चुरादि० श्रेयस्यादि०
 गोत्रस्य प्रेतस्य प्रेतत्वमुर्वेत्सर्गं ह्युत्तरार्धे द्वितीयमासिकादिरस्य ७

चतुर्दशमासिकश्राद्धपर्यंतं एकतंत्रेण एकोद्दिष्टविधिना युष्मादङ्ग
 याश्राद्धां न्यहंक रिष्ये। आसनं अर्घः तिलो सिन्नं र्घदत्त्वा। अर्चा संकल्प
 सर्वश्राद्धे एकादशाहवत्। स्नानं। नित्यान्नं नित्यदीपः संकल्पः। अ
 द्येत्यादि० गोत्रस्य प्रेतस्य मृताहातृ प्रवृत्तिः सांवत्सरीकयावत्॥
 अहरहः नित्यघटप्रत्याग्राययथादास्यमातृपुत्रं गोत्रप्रेतते॥ मुरा
 हः नित्यः। सांवत्सरीकयावत्। अहरहः परलोके ज्योतीषितमो निवृत्त्यर्थं गोत्र
 प्रेतते। अनेन नित्यघटनित्यदीपदानेन अहरहः शुचिषा निवृत्तिः।
 परलोके तमो निवृत्तिः॥ शास्त्रोक्तफलावाप्तिः॥ सपिंडीकरणश्रा

ॐ मारच्यते विरपि ३ एकवत्सु रूपा एव च ६ मांडवा । सर्वश्राद्धे पार्वण
त्वा विश्वदेवश्राद्धे पित्रः पितृश्राद्धे पित्रः पित्रे तामश्रा० पित्रे प्रपितामह
श्राद्धे० तत्पुरुषश्राद्धे० पादप्रक्षालनं आचमनं प्राणायामः । आच
मनं चूर्जुवः सामा अपवित्रेत्यादि दृष्टि० अक्षसपिंडी० तास्कां चूर्जु
रादि० मधुवातामधु३ अथेत्यादि गोत्रस्य अमुकप्रेतस्य सपिंडीकर
णनिमित्तं श्राद्धं गोत्राणां पित्रः पितृ पितामह प्रपितामहानां अमुका
३ अमुकशर्मणो विश्वेदेवा पूर्वकं से कोदिष्टं पार्वणैकविधिना यु० ष्ये ।
आसना आवाहना अर्घ्यपूजा विश्वेदेवा अर्घ्यदत्त्वा तत्पुरुषस्य च अर्घ्यं ८

दत्त्वा अपवित्रं पश्चात् ५६ वा । त्रिधा कुर्यात् । पितृ अर्घ्यपात्रोपरि मुक्ता ॥
प्रेत अर्घ्यपात्रे गृहीत्वा ॥ ये समाना इति मंत्रं कुर्यात् गोत्रस्य प्रेतस्य अर्घ्यं
गोत्रस्य प्रेतः पित्रः अमुकशर्मणः अर्घ्येण सह संयुज्यतां । वसु लोक प्रा
प्तिरस्तु । अर्घ्यपूजा ॥ अर्घ्येण० अस्तु । पितृणां अर्घ्यदातृभ्योऽंशं धत्तां च अ
र्घ्यचंदनं । अर्घ्यसंकल्पः । नो जन संकल्पः । पूर्ववत् । विकरं च । पिंडधरा
नां प्रेतपिंडपूजा । नैवेद्यं तं च वा सुवर्णश्याकायां पिंडत्रिधा कुर्यात् ।
अथ वत्सं योजनं । वसुरुद्रादित्यलोक प्राप्तिरस्तु । अथ मोहधेनु संक
ल्पः । अथ मोहपदफल प्राप्तिरस्तु ॥ प्रत्यवने जनं । पूजा नैवेद्यसंकल्प
ः । नमस्कारः । सुप्रोहितादि अहिन्य कालः ॥ शेषं श्राद्धं दर्शवत् ॥ पुष्पापू

र्ववत्॥ अथेत्यादि० अमुकसगोत्रस्य पित्रः सपिंडीकरणे निमित्तं श्राद्धं अमुकस
गोत्रीणोऽस्य त्राणं पित्रः पितादपि तामहप्र पितामहानां अमुक अमुकश
मणं वीश्वेदे वा पूर्व कंसैको हिष्टस्य पार्वणं कविधिताहृतस्य० सर्वपरिपू
र्णमस्तु॥ चटविसर्जनं पिंड प्रहेपः॥ तर्पणं अस्त्रिप्रहेपः निमित्तं विष्णु
तपणमहं करिष्ये॥ ब्राह्मणभोजनं च॥ अस्त्रिप्रहेप मंत्रः॥ यवदस्त्रि
हृदीया निअस्मितीथिवसं निहि॥ तावद्वर्षसहस्राणि वैकुंठे वसतामृतः॥
॥ इति क्रियापद्धतिसमाप्तः॥ संवत् १८२३ ताचैत्रशुद्ध १ रवौ येन लि
खितं शुक्लचतुर्दशी॥ देवेभ्यो नमः शिवाय नमः॥ लिखितं॥ स्वकार्येण प्रसक्त
संवत् १८३१ वर्षे कार्तिक वदि ५ सोमे अथेष्टा सूर्यपुरे नि० चतुर्भुजेन लिखितं ८५